

JUSTIITSMINISTEERIUM

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda
koda@koda.ee

Teie 20.02.2023
Meie 27.03.2023

nr 4/25, 23-00261
nr 10-4/1365-2

Vastus Eesti Kaubandus-Tööstuskoja pöördumisele

Justiitsministeerium tänab Eesti Kaubandus-Tööstuskoda ELi õigusloomes osalemist puudutava pöördumise saatmise eest. Pöördumine sisaldab mitmeid EL õigusaktide menetlust puudutavaid olulisi küsimusi ja tähelepanekuid, millele peame vajalikuks vastata.

Kõigepealt soovib justiitsministeerium kinnitada, et peab ELi õigusloomes Eesti riigi huvide kaitsmist ja huvigruppide kaasamist äärmiselt oluliseks. Justiitsministeerium on andnud endast parima, et koostöös teiste ministeeriumidega EL õigusaktide menetlusse huvigruppe kaasata ja seda eriti Eesti riigi ametliku seisukoha kujundamisel. Hilisemas läbirääkimiste etapis on see keerulisem peamiselt seetõttu, et pärast Euroopa Komisjoni algatuse avaldamist ei ole edasised dokumendid kuni kokkuleppe saavutamiseni enam avalikud ning neid ei ole võimalik tervikuna huvigruppidele edastada.

EL õigusakti eelnõu läbirääkimiste menetlusega alustamise aeg sõltub EL Nõukogu eesistujast ning üldjuhul alustatakse läbirääkimistega vahetult pärast Euroopa Komisjoni poolt algatuse esitamist. Kui EL algatuse esialgne sisu muutub olulisel määral ja pole enam võimalik Eesti ametlikust seisukohast lähtuda, siis kujundatakse muudatuse osas üldjuhul kiireloomuliselt uus ametlik seisukoht. EL otsustusprotsessi omapäradest tingitud ajaline surve eeldab paratamatult valmisolekut kiiresti reageerida nii liikmesriigi kui huvigruppide poolt.

Peame ühtlasi vajalikuks märkida, et EL õigusloome maht ja reguleerimise intensiivsus jätkuvalt kasvavad. See paneb surve alla Eesti kui väikeriigi haldussuutlikkuse EL asjade menetlemisel ning paraku raskendab ka huvigruppide kaasamist erinevates EL õigusaktide eelnõude menetlusetappides. EL õigusaktide eelnõud muutuvad üha horisontaalsemaks ning detailsemaks ja kuivõrd kohati ei kaasne esitatud eelnõudega mõjuhinnaangut, muudab see keeruliseks ka huvigruppidele kaasnevate võimalike mõjude tuvastamise.

Justiitsministeerium kindlasti otsib täiendavaid parema teavitamise ja kaasamise võimalusi, et muuta Eesti seisukohtade kujundamise protsessi huvigruppide jaoks lihtsamaks ja arusaadavamaks. Olulist abi loodame väljatöötamisel olevast koosloome keskkonnast. Koosloome keskkonnas oleks võimalik huvirühmad konkreetsete EL õigusaktide eelnõudega ühendada ning seeläbi ka lühikese vastamistähtajaga tagasisidet küsida. Nii oleks võimalik muuta Eesti seisukohtade kaitsmine ELi tasandil avatumaks ja läbipaistvamaks. Konkreetsete EL õigusaktide eelnõude puhul väärib kaalumist ka huvigruppe kaasavate ühiste arutelukoosolekute korraldamine.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Lea Danilson-Järg
Minister

Lisaadressaadid:
Riigikantselei